

OBSAH

Předmluva	7
Přehled zkratk	9

KAPITOLA I.

OD POHANSKÉHO NÁBOŽENSKÉHO MONISMU KE KŘESŤANSKÉMU DUALISMU (1.- 4. STOL.)

Nový zákon – apoštolské listy (2. pol. 1. stol.)	12
List Klementa Římského Korintánům (kol. r. 96)	14
Dopis Plinia Mladšího a Trajánův reskript (112)	15
Hadriánův reskript ve věci anonymních udání na křesťany (124/125)	16
Umučení sv. Polykarpa (po r. 155)	17
Marcus Aurelius úřadům Asie o křesťanství (kolem r. 170)	19
Tertullián: Apologeticum (197)	20
Persekuce křesťanů za Diokleciána (303–305)	23
Galeriův toleranční edikt (311)	26
Osvobození kleriků od veřejných úřadů (312/313)	27
Reskript milánský (313)	27
Konvokace synod proti donatismu (313/314)	30
List Konstantina Velikého synodě v Týru (335)	32

KAPITOLA II.

OBDOBÍ JEDNOTY KŘESŤANSKÉHO SVĚTA POD DVĚMA MOCEMI (4.- 16. stol.)

Pokus o regres za Juliána Apostaty (361–363)	38
Theodosius Veliký schvaluje „nicejskou“ víru (383)	40
Basiliskův „Enkyklion“ a „Antikyklion“ (475)	41
Formula Gelasiana (495)	43
Codex Iustinianus repetitae praelectionis (534)	44
Konstantinova donace m (pol. 8. stol.)	46
Kapituláře franckých králů (8. – 9. stol.)	48

Fuero de Leon (1017–1020)	52
Anglosaské Knutovy zákony (kol. r. 1020/1030)	54
Ordonance Viléma Dobyvatele (1070–1076)	54
Dictatus papae (1075)	55
Listina svobod anglického krále Jindřicha I. (1100)	56
Zpráva o propůjčení královské koruny Štěpánu Uherskému (zač. 12. stol.)	57
Konkordát wormský (1122)	58
Jan ze Salisbury, Policraticus (1159)	60
Clarendonské konstituce (1164)	61
Dekretál „Venerabilem“ 1202)	64
Dekretál „Novit“ (1204)	65
Magna Charta Libertatum (1215)	67
Sachsenspiegel (1215–1235)	68
Confederatio cum principibus ecclesiasticis (1220)	69
Kacířský řád Fridricha II. (1232)	71
Kniha elblanská (2. pol. 13. stol.)	73
Schwabenspiegel (kol. 1275)	75
Buly „Unam sanctam“ a „Meruit“ (1302/1306)	76
Prohlášení Albrechta I. papeži Bonifáci VIII. (1303)	79
Practica inquisitionis Bernarda de Gui (1321)	80
Zlatá (kurfiřtá) bula císaře Karla IV. (1356)	86
Modus tenendi Parliamentum (14. stol.)	87
Suděbník Ivana Vasiljeviče (1497)	87
Verböczyho „Opus Tripartitum“ k obsazování uherských beneficií (1514)	88

KAPITOLA III.

OBDOBÍ NOVOVĚKÉHO STÁTNÍHO JURISDIKCIONALISMU

(16.-18. STOL.)	91
Constitutio Criminalis Carolina (1532)	92
Kalvíново „Zřízení křesťanského náboženství“ (1536)	94
Protikacířský edikt Karla V. pro Nizozemí (1550)	95
Augsburgský náboženský mír (1555)	98
Kalvínský církevní řád ve Francii (1559)	100
Galikánské vyznání víry (1559)	101
Prohlášení Filipa II. v nizozemských generálních stavech (1559)	102
Statut anglické „Vysoké komise“ (1559)	103
Markéta Parmská o obrazoboreckém hnutí v Nizozemí (1566)	104
Přísaha Jindřicha, krále polského (1573)	105
Politická ordonance Holandska (1580)	106
Edikt nantský (1598)	106
Silvestrovská bula Štěpánu Uherskému (zač. 17. stol.)	110
Prosba dvanácti peerů o svolání parlamentu (1640)	112

Zákon u zrušení Vysoké komise (1641)	113
Velká remontrace (1641)	114
Massachusettský Zákoník svobod (1641)	115
Ordonance Dlouhého parlamentu o rouhačství a kacírství (1648)	116
Vestfálský mír (1648)	117
Základní řády Connecticutu (1649)	120
Marylandský toleranční zákon (1649)	121
Instrument of Government (1653)	122
Bredské prohlášení (1660)	123
Anglická Listina práv (1689)	123
Marie Terezie „Apoštolskou královnou“ Uher (1758)	124

KAPITOLA IV.

OBDOBÍ PLURALITY MODELŮ VZTAHU STÁTU A CÍRKVE (OD 18. STOL. DO SOUČASNOSTI)

OBDOBÍ PLURALITY MODELŮ VZTAHU STÁTU A CÍRKVE (OD 18. STOL. DO SOUČASNOSTI)	127
Americké prohlášení nezávislosti (1776)	132
Virginský zákon o náboženské svobodě (1786)	132
Ústava USA (1787)	135
Srpnové dekrety francouzské revoluce (1789)	136
Deklarace práv člověka a občana (1789)	138
Dekret francouzského ústavodárného shromáždění o odevzdání církevního majetku k dispozici národa (1789)	138
Dekret francouzského ústavodárného shromáždění o zákazu řeholních slibů (1790)	139
Civilní konstituce francouzského kléru (1790)	140
První francouzská ústava (1791)	141
Jakobínská ústava (1793)	141
Všeobecné pruské zemské právo (1794)	142
Francouzské revoluční odkukové zákony (1794–1795)	142
Napoleonský konkordát a organické články (1801– 1802)	143
Konkordát s Italskou republikou (1803)	146
Prohlášení Svaté aliance (1815)	147
Svod zákonů Ruského impéria (1832)	149
Dekret pařížské Komuny o odluce státu a církve (1871)	152
Italský garanční zákon (1871)	153
Trestní zákoník pro Německou říši (1876)	154
Odluka státu a církve za třetí francouzské republiky (1905–1907)	155
Kodex kanonického práva (1917)	156
Výmarská ústava (1919)	158
Alokuce Benedikta XV. „In hac quidem renovata“ (1921)	159
Lateránské smlouvy (1929)	160
Konkordát s Německou říší (1933)	162

Norimberské zákony (1935)	172
Encyklika „Mit brennender Sorge“ (1937)	173
Encyklika „Divini Redemptoris“ (1937)	192
Pět mírových zásad papeže Pia XII. (1939)	196
Ústava Italské republiky (1947)	197
Všeobecná deklarace lidských práv (1948)	199
Základní zákon SRN (1949)	201
Dekret Sv. Oficia o komunismu (1949)	203
Evropská Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (1950)	205
Úmluva o právním postavení uprchlíků (1951)	206
Ústava Francouzské republiky (1958)	207
Vídeňská konvence o diplomatických stycích (1961)	207
Ústava suverénního řádu maltézských rytířů (1961)	208
Encyklika „Pacem in terris“ (1963)	210
Dokumenty 2. vatikánského koncilu (1965)	215
Mezinárodní pakt o občanských a politických právech (1966)	220
Motu proprio Pavla VI. „Sollicitudo“ o papežských vyslancích (1969)	222
Deklarace o odstranění všech forem nesnášenlivosti a diskriminace založené na náboženství nebo víře (1981)	224
Apoštolská konstituce „Spirituali militum curae“ (1986)	228
Úmluva o právech dítěte (1989)	233
Katechismus katolické církve (1992)	234
Konkordát s Polskou republikou (1993)	235
Slovenský církevní restituční zákon (1993)	244
Smlouva mezi Durynskem a Zemskou židovskou obcí (1993)	251
Usnesení Evropského parlamentu o navrácení židovského majetku (1995)	253
Smlouva Svatého stolce s Durynskem (1997)	254
Finanční smlouva mezi Svatým stolcem a Maďarskou republikou (1997)	268
Deklarace EU o právním postavení církví (1997)	274
Rezoluce Sněmovny reprezentantů USA o restituci církevního majetku (1998)	274
Základní smlouva mezi Svatým stolcem a Slovenskou republikou (2000)	276
Ústava státu Vatikánské město (2000)	284
Charta základních práv Evropské unie – „Evropská listina práv“ (2000)	290
Zpráva Komisaře pro lidská práva Radě Evropy (2002)	291
Doporučení Parlamentního shromáždění Rady Evropy (2002)	293
Smlouva o armádní duchovní službě mezi Svatým stolcem a Slovenskou republikou (2002)	298
Kongregace pro nauku víry k politickému chování katolíků (2002)	303
Ústava Evropské unie o církvích (2003)	308
Exhortace Jana Pavla II. „Ecclesia in Europa“ (2003)	309
Jmenný rejstřík	317